

ITINERARIS DE LECTURA

Andreu SOTORRA

Edició:

Institució de les Lletres Catalanes
Portal de Santa Madrona, 6-8
08001 Barcelona

Elaboració:

Servei d'Immersió i Ús de la Llengua
Via Augusta, 202
08021 Barcelona

Autors:

Montserrat Cerdà Morera
Francesc Gil Lluch
Marta Puig Sabanés
M. Josep Simó Peralta
Maria Areny Busquets [coordinació]

Barcelona, desembre de 1998

Revisió i actualització:

M. Àngels Rubio Sánchez

Barcelona, agost de 2008

ÍNDEX

Pòrtic	7
1. Qui és	9
2. Què escriu i com escriu?	10
3. Itineraris de lectura	14
<i>Bessons , gatons i polissons</i>	14
<i>El violinista de secà</i>	16
<i>La medalla</i>	18
<i>Kor de Parallamps</i>	20
4. Què ha escrit?	23
5. Premis literaris	24

PÒRTIC

Andreu Sotorra (Reus, Baix Camp, 1950). Actualment resideix i treballa a Barcelona. Ha publicat vint-i-cinc llibres en llengua catalana –la majoria de novel·la breu i contes–, alguns en reedició constant, tots escrits a la Vinyeta, el refugi que té a Duesaigües (Baix Camp). Ha obtingut una vintena de premis literaris de narrativa curta i de novel·la i el Premi Trajectòria pel conjunt de la seva obra de crítica literària. Ha estat traduït a l'italià, el castellà, el gallec i l'èuscar. És pioner en la publicació en català de novel·les en suport digital. És periodista cultural de premsa escrita i ràdio, especialitzat en l'àrea de teatre i crítica literària. A més, participa com a autor en col·loquis amb grups de lectors d'escoles de primària, centres de secundària i biblioteques públiques en la xarxa de programes de foment de la lectura.

La vida de l'autor està estretament lligada a la seva obra perquè, amb el temps, ha aconseguit que allò que va començar com una afecció s'hagi convertit en ofici: lectura, escriptura, fotografia, ràdio, literatura, periodisme... fins al punt que la feina professional ara també ha esdevingut afecció.

ANDREU SOTORRA

1. QUI ÉS?

L'autor neix a Reus (28 de juny de 1950) en un barri que ara es coneix com el Barri del Carme. És un nucli d'origen industrial nascut al segle XVIII que actualment està en procés de rehabilitació integral. Ara resideix a Barcelona, però des de fa més de trenta anys escriu els seus llibres al refugi la Vinyeta, a la població de Duesaigües (Baix Camp).

La seva infantesa transcorre en un ambient de família treballadora de postguerra, on anirà obrint-se al món amb inquietud. Serà a l'escola de primària on demostrarà precoçment les seves habilitats literàries i periodístiques, amb el suport del seu mestre Pasqual Guarque. Molt aviat es dedica a la fotografia, activitat amb la qual obté diversos premis, i també a l'excursionisme, cosa que li permetrà conèixer a fons el territori de les comarques més properes i que formaran els paisatges de les seves creacions literàries.

És evident que l'autor capta amb fruïció tot allò que l'envoltà i els esdeveniments que succeeixen al llarg de la seva vida arribaran a ser la llavor de moltes de les seves novel·les.

Va estudiar comerç i comptabilitat, i durant uns anys va treballar d'administratiu en despatxos relacionats amb el comerç de fruits secs i olis. L'any 1974 es dedica plenament a l'ensenyament i al periodisme. Aquest any serà molt important per a ell perquè obtindrà el títol de Mestre de Català per la Universitat de Barcelona i es casarà amb la seva companya d'escola Lena Paüls.

Ha exercit a l'ensenyament, primer per a infants, com a mestre de l'Escola Montsant de Reus, i posteriorment per a adults, mestres i llicenciats, com a professor i coordinador dels cursos de català del Baix Camp. Durant deu anys (1976-1986) va tenir una intensa activitat cultural com a president d'Òmnium Cultural Baix Camp, de la qual destaca la de ser impulsor i fundador dels Premis Literaris Baix Camp, que actualment s'atorguen amb els noms d'Antoni de Bofarull (narrativa) i Gabriel Ferrater (poesia). Fou fundador de la col·lecció literària Escornalbou. En aquesta etapa va crear i organitzar diverses edicions dels Simposis Juvenils, sobre temàtiques socials, així com diversos cicles de cinema en català i de teatre per a infants i joves. També va fundar l'Associació Cultural Escornalbou i l'Escola de Català Escornalbou, dedicada a l'ensenyament del català per a adults, mestres i llicenciats, en col·laboració amb altres institucions, principalment a la dècada dels anys vuitanta, etapa durant la qual va ser membre de la primera Junta Permanent de Català.

Com a activitats paral·leles a la faceta literària, Andreu Sotorra ha coordinat el I i el II Congrés de Literatura Infantil i Juvenil Catalana, celebrats a la Seu d'Urgell (1997) i a Vilafranca del Penedès (2001), respectivament, i organitzats pels escriptors catalans a través de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (AELC), de la qual és membre associat i n'ha estat secretari general (1999-2001). Fou creador del projecte i coordinador de la *Revista electrònica d'Actualitat* (a Internet, 1997-2001). En aquesta etapa va impulsar i fundar diverses iniciatives literàries, com el Premi dels Escriptors Catalans (a la trajectòria d'un autor), el Memorial Jaume Fuster (a un autor de gènere), el Premi Aurora Díaz-Plaja (a articles de divulgació de literatura infantil i juvenil) i el portal de pàgines web d'escriptors catalans de l'AELC, amb un primer catàleg, entre clàssics i contemporanis, de més de 150 autors.

També va impulsar i crear, en col·laboració amb altres col·lectius d'escriptors, l'Espai de Lletres, mitjançant un conveni amb l'Ajuntament de Barcelona. És membre associat del

Centre Català del PEN Club. Ha estat membre del Consell Executiu i de la Junta de Govern del Consell Català del Llibre per a Infants i Joves (CLIJ), i del Consell Assessor i de la Junta de Govern de la Institució de les Lletres Catalanes (ILC), del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Ha format part de la Comissió de Selecció 2003-2007 del Servei de Biblioteques de la Xarxa de Municipis de la Diputació de Barcelona.

Des de molt jove es dedica al periodisme, tant escrit com radiofònic, faceta que ha anat continuant al llarg dels anys, amb col·laboracions a diferents mitjans. Com a periodista té una llarga trajectòria que comença en els anys 1967-1968 fent de realitzador radiofònic d'un magazín cultural setmanal a Ràdio Reus - cadena SER, que, amb algunes interrupcions, reprèn a partir del 1982 amb l'espai magazín: «Radioclip a les 7», dedicat a l'actualitat cultural, i amb l'espai diari «Micromot», dins l'«Informatiu del Matí», on durant més de tres anys arriba a fer uns 1.500 comentaris d'actualitat. També en aquesta etapa (del 1985 al 1987) és autor dels guions «El senyor Vallmoll i la seva perspicaç detectiva» (150 capítols), interpretats pel col·lectiu de teatre La Vitxeta. En el període 1986-1990 col·labora en el rotatiu *Reus Diari* amb la columna «En fila índia» (uns 200 articles). A partir del 1987, col·labora com a periodista cultural al setmanari *El Temps* i al 1989 inicia la secció de crítica literària infantil i juvenil en el «Suplement» del diari *Avui*, rotatiu al qual s'incorpora a partir de 1990 com a periodista cultural especialitzat en l'àrea de teatre, dins la secció de Cultura i Espectacles, àrea que va cobrir també en els Suplements DDD i Diumenge del mateix diari fins al 2000. Des de 1996 es crític teatral de Ràdio Estel i, del 1997 al 2000, va ser comentarista de literatura al programa «Babel» de Catalunya Ràdio. Des de 2001 és l'editor de les revistes digitals *Bit de Cultura*, dedicada a l'actualitat cultural; *Cornabou*, especialitzada en literatura infantil i juvenil; *Estiraboli*, revista digital d'humor, i dels butlletins digitals d'Escac Gabinet de Comunicació i d'Escornalbou Associació Cultural. Des del 2008 és crític d'espectacles, publicacions i activitats per a infants i joves de la revista *Time Out Barcelona*.

Com a novel·lista i narrador, Andreu Sotorra ha publicat fins ara més de vint-i-cinc llibres, principalment de novel·la breu i conte –els més recents, *Els silencis de la Boca de la Mina* i *Kor de Parallamps*–, a més de les novel·les breus *Carezza en W*, publicada exclusivament a Internet i escrita en línia en temps real, i *Llàgrimes de rovell*, adreçada als lectors més joves i també accessible només a través d'Internet. Li ha estat traduïda a l'italià la novel·la *El violinista de secà*, i al castellà, el gallec i el basc, la novel·la *Kor de Parallamps*.

2. QUÈ ESCRIU I COM ESCRIU?

Andreu Sotorra escriu sobretot novel·la breu, tot i que és en col·leccions de literatura juvenil on ha trobat el medi idoni per a publicar i desenvolupar la seva força imaginativa. Al llarg de la seva extensa producció trobem una gran diversitat de temes i de trames inquietants, que comparteixen un punt en comú: la reflexió sobre el món actual i la presa de consciència de l'individu a partir d'una situació de conflicte.

Des del començament de la seva carrera com a escriptor a final dels anys setanta, la seva creativitat ha seguit un ritme ascendent, fins a l'extrem d'arribar a publicar nou llibres entre 1992 i 1993. Cada novel·la dóna lloc a una nova aventura a partir d'un argument d'actualitat i, malgrat aquesta abundant producció, cada obra fa reflexionar sobre qüestions ben diferenciades: la immigració, els interessos polítics, la violència juvenil, els Jocs Olímpics, la drogoaddicció, l'adopció, la guerra de Bòsnia, els castellers, les tribus urbanes, l'ambient juvenil a Barcelona i l'àrea metropolitana, la Guerra civil i la memòria històrica... En les seves obres trobem temes amb els quals els joves es senten

identificats. Les temàtiques escollides i el tractament que els dona l'autor plantegen al jovent històries amb problemes candents de la realitat que els envolta, sense falsos idealismes ni missatges moralistes, i situen la seva producció literària en l'anomenat «realisme crític». En aquesta línia, per exemple, a *On és Berna, Ilse?* trobem la història d'una noia a qui els pares han amagat el fet de ser filla adoptada, que inicia un procés de recerca dels seus orígens. A partir d'aquesta narració en primera persona, l'autor planteja un problema de recerca d'identitat i de comunicació paterno-filial.

Andreu Sotorra és conscient del que significa aquest accelerat ritme de publicacions:

*No em puc posar a fabricar llibres com si fossin botifarres. Les idees s'han de madurar una mica i després ve el buidatge, que és quan queda reflectit en un llibre.*¹

És un bon observador de la realitat que l'envolta, necessita que les seves idees s'obrin al món i sap canalitzar-les amb la construcció de relats enginyosos. Així el qualifica l'escriptor Agustí Pons:

*...corredor de fons que sap que les peculiaritats del país, i les del mateix mercat, originen unes fluctuacions en el ritme de publicacions que desemboquen en concentracions com les que ell, involuntàriament, protagonitza.*²

Com a referents literaris dins de la producció infantil i juvenil, el mateix autor cita *Rovelló*, de Josep Vallverdú; *La casa sota la sorra*, de Joaquim Carbó; *L'ocell de foc*, d'Emili Teixidor, i *El zoo d'en Pitús*, de Sebastià Sorribas; obres emblemàtiques que han configurat la trajectòria de la literatura catalana per a nois i noies. Dins d'aquesta opció, la producció d'Andreu Sotorra ja ocupa un lloc destacat, tant pel volum dels llibres publicats com pel seu valor literari.

Una bona part de les seves novel·les de temàtica juvenil com *L'assassí viu a Bellvitge*, *Griot i Alda*, *On és Berna, Ilse?*, *Allò que l'Atlanta s'endugué* i *La medalla compta* amb uns protagonistes que comparteixen les mateixes inquietuds: la recerca de la seva identitat i la necessitat d'autoafirmació. L'autor té presents les característiques psicològiques dels adolescents i en descriu el comportament, sovint contradictori, la lleialtat entre companys, els dubtes ideològics i l'enfrontament a la societat.

El protagonista d'*El Club dels Caps Rapats* (1993) és un extrem quant a personatge negatiu enfrontat a les forces de la llei i a les bandes rivals. L'autor, fins i tot en aquest cas, n'ofereix una visió íntima, de manera que aconsegueix que el lector tendeixi a defensar un personatge clarament antisocial dins del marc de les tribus urbanes.

Sense caure en tòpics, Andreu Sotorra tracta diverses problemàtiques socials, com ara la situació dels immigrants en el nostre país. A *La filla del ral·li* (1995) ens en presenta un cas concret. A través de la protagonista de la història, l'Avella, coneixem les vicissituds d'un immigrant il·legal, l'Andongo (pare de l'Avella). Els diversos personatges aporten a la narració un ventall d'actituds davant dels nouvinguts: la xenofòbia i el racisme, però també la integració i la convivència. A través d'aquest emotiu relat, l'autor fa una crida a la comprensió i la solidaritat. La protagonista ens diu:

...el pare no em va saber explicar mai què volia dir ser «treballador il·legal». Aleshores jo no entenia com es podia ser il·legal si es complia amb la feina i es cobrava el preu que acordaven. ¿La il·legalitat –pensava jo– no la feien els que contractaven de paraula gent com el pare i se n'aprofitaven sense respectar els

¹ *Avui* [Barcelona] (23 març 1993)

² *Avui* [Barcelona] (23 març 1993)

salaris mínims? ¿Qui s'havia inventat, per al seu codi secret, la paraula il·legal? És a dir: fraternité, légalité et illégalité. (p. 38)

Altres vegades, els temes tractats inclouen elements fantàstics i imaginatius, tot i que la reflexió sempre té un lloc destacat en les seves històries. A tall d'exemple, recordem com la desaparició del gegant Patagó de la vila de Patagonya en vigílies de la festa major genera situacions fantàstiques i divertides a la novel·la *Geganter i contrabandista*, alhora que suposa una reflexió sobre la vida social i els interessos polítics d'una vila. L'autor segueix una estructura concèntrica d'incorporació d'elements de fantasia dins de la realitat. El llenguatge, eficaç i poètic alhora sense caure en la sensibleria, acaba d'arrodonir una novel·la marcada sobretot pel dinamisme de les seqüències.

Un altre exemple d'obra amb elements no realistes el trobem a *Nyatiti: la filla del clan* (1993). Els esports d'aventura són en aquesta ocasió l'eix al voltant del qual l'autor construeix sis narracions de gènere fantàstic. La temàtica esportiva és recurrent en l'obra d'Andreu Sotorra (*La medalla, Allò que Atlanta s'endugué...*). El llenguatge utilitzat pels personatges combina amb gràcia expressions genuïnes amb un bon nombre d'anglicismes i mots inventats com ara «nyatiti» o «xatiti», el domini dels quals separa els personatges positius dels negatius.

Com a proposta més lúdica cal tenir presents relats com *El tren de la llet* (1992), una aventura disbauxada, delirant, kafkiana, escrita amb l'únic propòsit d'entretenir i divertir el lector. En aquesta obra, l'autor ofereix una proposta força diferent de l'anterior i mostra la seva versatilitat com a narrador.

El coronel de cala Gestell (1993) és una novel·la que recull diversos aspectes de la vida real de Pere Joan Barceló, conegut com el guerriller Carrasclat (un dels guerrillers que actuaven pagats pels Àustries per fer fora els Borbons). No es tracta d'una novel·la històrica, però sí que explica una història èpica al voltant d'aquest personatge. El personatge real és utilitzat per recrear una història situada al moment que el Carrasclat torna d'amagat a una cala de la costa abans de fugir definitivament. Sotorra lliga l'actualitat amb el passat, ja que el llibre s'inicia amb el desmantellament de la central nuclear Vandellòs I, quan el cap de seguretat de la nuclear troba un canvi en un quadre que tenia penjat al seu despatx. La nova pintura és analitzada per una historiadora que relaciona el quadre amb l'amant del guerriller. A partir d'aquí, l'intrigant relat comptarà amb diversos personatges del passat i del present que van desenvolupant la trama fins arribar a un final no menys sorprenent.

Pel que fa als escenaris de les seves novel·les, els paisatges urbans hi tenen un lloc destacat, amb l'atractiu de les referències a llocs reals (Barcelona, l'Hospitalet de Llobregat i altres ciutats del cinturó industrial). Sap jugar molt bé, per exemple, amb la sensació de laberint que Bellvitge suposa per a qui no hi viu, convertint els seus carrers en escenari angoixant de persecucions i enfrontaments entre els personatges de la novel·la *L'assassí viu a Bellvitge*. Però, alhora, hi ha una clara voluntat de trencar el marc geogràfic estrictament local i obrir l'acció cap a ciutats europees (*On és Berna, Ilse?* i *La filla del ral·li*). Així, l'Avella, la protagonista d'aquesta darrera obra, neix a Tambacounda, de petita es trasllada amb la seva família a Catalunya i de gran treballa d'antropòloga a París.

L'obra de Sotorra combina l'acció amb la psicologia dels personatges i el coneixement de l'entorn social. D'aquesta manera, les seves narracions es caracteritzen també per un ritme narratiu trepidant, acompanyat d'un llenguatge precís i punyent, amb tractaments agosarats i, alhora, de tendra sensibilitat. Sovintegen els diàlegs entre els personatges, en els quals l'autor fa servir registres utilitzats pels joves en ambients marginals, però sense

anar més enllà del que es podria anomenar «un argot mesurat», com en aquest exemple de *L'assassí viu a Bellvitge*:

– *Però... mecàgon el sol que us il·lumina! Mal pet us ofegui a tos plegats, mecàgon dena! Que en sou d'orelluts, xiquets ! [...]*

– *Que ho voleu fotre tot riera avall, potser? Au, ¿que ens engarjolin a tots per quatre taps de timbal que no tenen ni dalt ni baix? (p. 43)*

La seva inquietud innovadora és constant i el porta a desenvolupar una iniciativa pionera. L'any 1999 publica exclusivament a la xarxa Internet la novel·la breu *Carezza en W*, escrita en línia en temps real perquè els navegants puguin seguir el procés d'escriptura mitjançant l'actualització dels diversos fragments. La novel·la s'escriu en set dies, des de la nit de Nadal fins a la nit de Cap d'Any. Aquesta idea pionera es convertirà en una de les iniciatives literàries de fi del mil·lenni i es repetirà l'any següent amb la publicació, també en línia, de la novel·la breu *Llàgrimes de rovell*, adreçada principalment a infants i joves.

Més de 25.000 persones es van connectar a la xarxa per seguir en temps real el desenvolupament de la història. El 70% d'aquests internautes eren catalans. El periodista Javier Cremades ha escrit en aquest sentit:

«Ha estat com un salt al buit, però, sens dubte, també la meva millor experiència literària, perquè la reacció del lector és immediata», assegura Andreu Sotorra [...]. Amb aquesta aventura, l'autor, que no es declara un «fanàtic d'Internet ni un amant de la informàtica», ha aconseguit una fita en la història de les lletres i d'Internet a Espanya...³

Sobre la seva consideració envers les noves tecnologies, el diari electrònic Vilaweb diu:

Andreu Sotorra és un dels escriptors catalans més sensibles amb internet com a mitjà de difusió de la seva obra. En aquest sentit, alguns dels seus llibres es poden llegir íntegrament des de la seva pàgina: Carezza en W i Llàgrimes de rovell.⁴

La seva preocupació per l'abast de la literatura fa que l'any 2003 s'editi en braille i en àudio la novel·la *Kor de parallamps*.

L'any 2007, amb la publicació de la novel·la *Els silencis de la Boca de la Mina*, demostra un cop més el seu interès per reflectir la realitat d'un país que ha patit i que durant molts anys ha tingut por de parlar. Sense voler aprofundir en les causes polítiques ni històriques de la Guerra Civil, coneixem de manera molt realista com era la República, i la Guerra Civil i la posterior repressió durant la postguerra. El desdoblament del temps de l'acció en dos períodes clarament diferenciats permet veure l'evolució del protagonista, en Pere Gabriel. Un narrador omniscient va presentant les diferents experiències que faran que el lector reflexioni de manera seriosa sobre la necessitat de recuperar la memòria històrica.

El llibre, adreçat a un lector adult, és molt recomanable per als joves que vulguin conèixer la història de la Guerra Civil d'una manera palpitant. El mateix autor, al ser preguntat sobre si els joves d'una societat benestant poden entendre la novel·la, respon:

El lector jove té companys a les aules que han viscut situacions similars. Avui es parla molt de l'explotació infantil, de la gent que emigra perquè té gana o que fuig de les guerres. Per tant, parlar de la nostra guerra civil, i fer-ho des d'un punt bastant

³ CREMADES, Javier. «Cultura i Internet: una nova revolució». [traducció de l'espanyol de Lena Paüls] <<http://www.andreusotorra.com/comentarios.html#13>> [Consulta: 12 desembre 2008]

⁴ «Torna el suplement d'estiu de la revista *Bit de cultura*». Vilaweb lletres (19/07/2004) <http://www.vilaweb.cat/www/noticia?p_idcmp=878157> [Consulta: 12 desembre 2008]

*inèdit, és atractiu per als grans perquè és la seva època. Però també és vàlid per als joves. A més tot això ha estat silenciada durant molts anys perquè vivíem en un cert núvol, en un cert benestar, i aquí no havia passat res, o no volíem saber què havia passat. Però quan esclata la guerra de Bòsnia ens comencem a despertar una mica d'aquest somni perquè ens arriben imatges televisives que són ben reals i properes. Imatges d'una bomba que esclata en un mercat, de gent metrallada quan anava a buscar una garrafa d'aigua, de cases derruïdes... I això, pensem, és en certa manera allò que ens van explicar de la nostra guerra. És un conflicte civil, on uns maten els altres i el poble es divideix. A partir d'aquí es comença a parlar una mica més de la Guerra Civil.*⁵

La seva trajectòria el consolida com un escriptor preocupat no tan sols per la literatura i per la llengua, sinó també perquè el lector prengui consciència del món que l'envolta i això l'ajudi a ser millor. Les seves obres demostren clarament la seva vocació literària i la diversitat de temes que tracta el fan un referent a l'hora de buscar un autor que acompleixi els objectius del professorat: instruir a la vegada que l'alumne va creant l'hàbit de la lectura de manera agradable. Les obres d'Andreu Sotorra, amb la barreja de realisme i fantasia que contenen, aconseguen que el jove lector entri en un món nou que li despertarà la curiositat per obrir-se a altres temes i, segurament, el farà ser més tolerant amb el seu entorn.

3. ITINERARIS DE LECTURA

➤ ***Bessons, gatons i polissons***

Edat de lectura

Bessons, gatons i polissons és una novel·la recomanable per a nens i nenes de nou anys endavant, tant pels elements d'intriga que presenta com pels temes tractats. Els bessons protagonistes de l'aventura representen el desig de la majoria de nens i nenes de sentir-se grans i lliures.

Argument

Uns germans bessons van a París amb els seus pares. El viatge amb tren és perfecte i passen uns dies esplèndids visitant la ciutat. L'últim dia, un músic de carrer els regala un parell de gatons acabats de néixer. Enduts per l'emoció d'amagar-los, perden de vista els seus pares. De cop es troben sols dins d'un tren del qual no coneixen el destí i que és ple de personatges estrafolaris. Durant aquest trajecte coneixeran la por i sentiran enyorança d'uns pares que no saben on son. L'aventura s'acaba i comença un nou repte amb la responsabilitat de tenir cura dels gatons i amb la incertesa de descobrir si són mesquers o no.

Estructura

El llibre és dividit en dotze capítols. Al primer capítol se'ns presenten els dos bessons protagonistes i la seva família, i ja se'ns anuncia que, quan van anar a París, els va passar alguna cosa. El capítol dos mostra l'estat d'agitació que vivia la família abans del viatge i que durà al fet que, al capítol tres, els bessons perdin de vista els pares. Els capítols següents aniran explicant les peripècies dels germans, que estaran immersos en un món

⁵ BORBONÈS, Natàlia. «Andreu Sotorra: "Tinc consciència de vençut des de petit"». *El Punt* (16/08/2007) <http://www.vilaweb.cat/www/elpunt/entrevistes/index.html?p_idcmp=2516559> [Consulta: 12 desembre 2008]

ple de màgia i fantasia. Serà al capítol onze quan per fi troben els seus pares i retornen a Barcelona. A partir d'ara, tornen a la vida de sempre però en el darrer capítol descobrim que potser la seva rutina canviarà amb la companyia dels dos gats mesquers.

Tema

El tema principal de l'obra és el del creixement personal dels protagonistes. El viatge a París farà aflorar les seves capacitats per a resoldre problemes. Altres temes que s'aniran desenvolupant al llarg del llibre seran el descobriment d'un món nou, l'aprenentatge de altres llengües, la interculturalitat, les relacions familiars i la vida del barri.

Personatges

Els personatges principals són els bessons, Marc i Daniel, a punt de fer nou anys, que viuen molt a prop del port de Barcelona. El altres personatges com el pares, el veterinari i la *senyorassa* que troben al tren, tenen menys rellevància però ajuden a bastir el món creatiu i fantàstic de la narració i a conèixer millor els sentiments dels protagonistes.

Suggeriments didàctics

- 1. Presentació.** Abans de la lectura del llibre, el mestre en pot fer la presentació a l'aula. Pot explicar una mica qui es l'autor donant quatre dades de la seva biografia i pot destacar la importància de les il·lustracions.
- 2. Intuïció.** Per comprovar quin grau d'intuïció tenen els alumnes, els podem demanar que expliquin què els suggereix el dibuix de la portada. Seria interessant que es fixessin especialment en el dibuix i l'expressió dels ulls i de la boca. Podrien fer pràctiques amb les seves pròpies cares, invitant-los a gesticular. Primer, per parelles, han d'observar i comprovar el canvis de les faccions de la cara quan estan enfadats o alegres.
- 3. Rètols.** Els bessons de cal Bigalot tenen, a tocar del balcó de casa seva, les lletres del rètol de neó de la bugaderia (p. 9). Fer una llista de noms de rètols del barri. Classificar-los per botigues de roba, de menjar, per si contenen el nom del propietari, si és un renom o un nom inventat, si hi consta el nom del gènere que ofereixen, etc.
- 4. Màgia.** Mentre són polissons al tren de luxe, els bessons passen de la realitat al somni amb un «plof!, màgia potatge pota de gatge!» (p. 51). Recollir paraules màgiques escoltades en sèries de dibuixos animats i inventar-ne de noves.
- 5. Debat.** Imaginem que ha passat un any des del viatge a París i ara ja es veu que els dos gatons són realment cries de gat mesquer, tal com deia el veterinari (p. 75). Buscar informació i establir en què es diferencia un gat domèstic d'un de mesquer. Fer un debat sobre com hauria d'actuar la família de cal Bigalot: ¿portar els gats mesquers en un centre d'acolliment? ¿dur-los al zoo? ¿abandonar-los en un bosc perquè s'espavilin? ¿deixar-los en semilibertat al jardí de casa? Sospesar els pros i els contres i donar opinions argumentades.
- 6. Experiències personals.** De ben segur a la classe hi haurà algun nen o nena que també s'hagi trobat algun animaló o bé que hagi viscut alguna situació en què hagi hagut de defensar les seves idees perquè els pares no hi estaven d'acord. Se'ls pot donar la paraula perquè expressin com se'n van sortir, d'aquella experiència.
- 7. Paraules d'altres llengües.** Al llibre és fan servir paraules en francès. Han de buscar paraules d'altres llengües que es fan servir habitualment i traduir-les al català (per exemple: *Uuí, uuí, messié... très jolí...* p. 35).

- 8. Conèixer Paris.** Es pot anar a la biblioteca de l'escola o buscar algun material de suport visual perquè coneguim els llocs més importants de la ciutat de Paris. Segurament molts ja hi hauran estat i, especialment, a Eurodisney. Els hem de fer veure la diferència entre la ciutat i el parc temàtic.
- 9. Joc de cartes.** Inventar una història amb tots els personatges de la novel·la. Retallar cartolines de diferents colors, de la mida d'una carta de la baralla, i dibuixar un personatge diferent en cadascuna (un bessó, l'altre, els gatons, el pare, la mare, la senyorassa del xal, el músic de carrer, l'encarregat del jardí d'infància, l'equip mèdic, l'encarregada de la ludoteca...). Barrejar les cartes i posar-les de cara a terra. El primer jugador n'agafa una i s'inventa una història. El segon, n'agafa una altra i continua la història afegint-hi el personatge que li ha tocat, i així successivament. L'últim jugador ha d'arrodonir el relat amb la carta que queda. Si la història no ha quedat ben reeixida, tornar a barrejar les cartes fins aconseguir-ho.
- 10. Mitjans de transport.** Els bessons viatgen a Paris amb tren, però també ho podrien haver fet amb altres mitjans com l'avió, el cotxe, l'autocar, etc. Fer una llista amb els avantatges i inconvenients de les diferents maneres de viatjar.

➤ **El violinista de secà**

Edat de lectura

El violinista de secà és un llibre recomanable per a lectors de deu anys en endavant. El jove lector aviat se sentirà atret pel pintoresc protagonista i s'engrescarà a conèixer el desenllaç dels temes tractats com el canvi climàtic i l'escassetat d'aigua. Els temes són molt actuals i són treballats a diferents matèries del currículum.

Argument

La novel·la narra les aventures d'un vell violinista anomenat Pasompé, que decideix abandonar el seu poble, Biguiedal, per trobar l'aigua que ha desaparegut de la seva terra. Aquest fet ha ocasionat que no se sentin els sons dels ocells ni de la música. Pasompé empen un desconcertant viatge per aconseguir que l'aigua torni i que el seu violí pugui sonar.

Durant el seu camí tindrà moltes sorpreses i es veurà ficat en embolics que anirà resolent. Es trobarà amb una expedició marítima, un congrés de científics que el confondran amb un saurí, li robaran el seu preuat violí i és farà una investigació policial. Tots aquests afers el portaran a conèixer un món nou que li permetrà descobrir el secret del so del seu violí i tornarà al seu poble amb la sensació dels qui han estat valents i útils a la societat, sense oblidar la noia de les Melodies Dolces.

Estructura

El llibre està estructurat en vint-i-cinc capítols. Tots tenen un títol que ens informa molt clarament de què trobarem a continuació. Comença amb l'inici de la majoria dels contes, «hi havia una vegada», que ens prepara a llegir la història. En el primer capítol coneixem la personalitat del protagonista, Pasompé, i els seus objectius. En els cinc següents, el personatge emprèn un viatge que el portarà per experiències veritablement estranyes i on anirà trobant personatges estraforals que d'una o altra forma l'acompanyaran en la seva aventura per aconseguir tornar l'aigua i els sons. A partir del capítol vuit, l'ajuda de les hurís li farà seguir la recerca amb més interès fins al capítol vint-i-tres en què descobreix el culpable dels seus problemes. En el vint-i-quatre, el violinista recupera les melodies

dolces i, en el darrer, torna al seu poble. Fa un concert per a tothom en un final heroic que tanca feliçment la narració.

Tema

El principal tema que es planteja és el de la sequedat i la falta de l'aigua al nostre planeta. És a partir d'aquest tema que l'autor desenvolupa tot un seguit de subtemes fonamentals per aprofundir en el contingut del llibre.

Uns tractaran de temes positius com la importància de la música en les nostres vides, el valor de les coses antigues, la solidaritat, l'amistat, l'amor, l'ecologia, la mitologia... i altres de negatius com els traficants d'art, el xantatge, l'excessiva burocràcia, l'egoisme..., temes tots ells que també serviran per a les activitats didàctiques.

Personatges

En Pasompé, el violinista, és el protagonista que emprèn un viatge per aconseguir un objectiu aparentment impossible. La resta de personatges que l'acompanyaran durant el seu viatge iniciàtic seran: l'agrònom Mohamed Scurat, l'hidròleg Kabal Moldesed, el ministre Abdel Muya, el director del Servei Hidrometeorològic Valentín Mamtevitx, l'investigador privat Malahmen Sinoifanfon, l'antiquari Mohamed Al-Zencants i les hurís, especialment la de les Melodies Dolces, que fa renéixer els sentiments amorosos del vell i aventurer violinista.

Suggeriments didàctics

- 1. Noms propis.** El noms propis que Andreu Sotorra utilitza en aquest llibre tenen un significat més enllà del seu propi nom. Per aquest motiu, pot ser molt interessant que els nois i noies facin una llista de tots els noms propis que vagin trobant al llarg de la lectura. Després han de llegir-los en veu alta i dir si tenen algun significat especial que els relacioni amb la professió o amb característiques personals dels personatges que els porten (Pasompé, Buguidedal, Mohamed Scurat, Kabal Molesed, Abdel Muyad, Mohamed Al-Zencants...).
- 2. Oficis.** El personatge de Pasompé es confós per un saurí perquè porta una vareta i creuen que amb ella pot trobar l'aigua. Després d'explicar amb deteniment quin és l'ofici dels saurins, podem demanar a l'alumnat que faci un esquema de tots els oficis i estaments que consideren necessaris per a resoldre el tema de l'escassetat de l'aigua.
- 3. El violí Stradivarius.** Durant tota la novel·la es parla de l'immens valor del Stradivarius. Els nois i noies poden pensar que això és simplement una fantasia de l'autor. Es pot fer una explicació detallada de les característiques d'aquest instrument i fer escoltar una peça interpretada amb un Stradivarius per Yehudi Menuhin o Jascha Heifetz. Aquesta podria ser una activitat reservada a l'últim dia de treball amb el llibre. També es podria veure la pel·lícula de Giacom Battiato *Stradivari* (1989), sobre la biografia del lutier italià, o *El violín rojo* (1998) de Francois Girard.
- 4. Periodistes.** Fer un seguiment de les notícies sobre l'aigua. S'hauria de preparar un mural on s'anirien enganxant totes les informacions o esdeveniments que tinguin relació amb el tema. També es podria anar a l'Ajuntament i fer una entrevista al regidor de Medi Ambient per saber quines mesures s'apliquen per a l'estalvi de l'aigua. És podrien comparar les adoptades pels diferents pobles.
- 5. Dramatització.** Fer col·lectivament el guió escrit d'una reunió a Buguidedal. L'alcalde explica la situació desesperada: no tenen aigua. Els regidors de l'oposició el critiquen; els del govern diuen que s'ha fet el que s'ha pogut. Gent del poble opina (tantes opinions com vilatans) i proposa solucions. Al final, arriba el vell Pasompé amb un cop

d'efecte envoltat de noies hurís. Toca el violí i surt aigua de l'aixeta. Tot el poble aplaudeix d'alegria. Representació final del guió elaborat.

- 6. Anunci oferta recompensa.** Pasompé s'adona, alarmat, que no hi ha el Stradivarius al portaequipatges del cotxe (p. 36). Redactar un anunci oferint una recompensa per a qui trobi el Stradivarius desaparegut.
- 7. Carta anònima.** Redactar la carta anònima que rep Pasompé (p. 123-124) amb lletres retallades de diari, imposant condicions per al rescat del Stradivarius.
- 8. Fotos d'aigua.** Preparar una exposició amb fotos on apareguin elements que es relacionin amb l'aigua (platja, piscina, aixetes, llacs, fonts, granotes, camps de regadiu, etc.). Enganxar-les en un full i escriure'n la descripció i la datació. A continuació, anotar què passaria si en aquell lloc de la foto no hi hagués aigua. Es pot organitzar un taller de fotografia adequat al tema o treballar amb fotos retallades de revistes o extreptes de l'àlbum familiar.

➤ **La medalla**

Estat de lectura

La medalla és un llibre molt adequat per a adolescents entre onze i tretze anys perquè la novel·la té com a protagonista una noia de dotze anys que relata les seves experiències íntimes. El registre de llenguatge juvenil ajudarà encara més a identificar-se amb el personatge i a implicar-se amb la història.

Argument

Meritxell, una noia d'onze anys, somia aconseguir una medalla d'atletisme en una competició comarcal. La seva mare els ha abandonat fa poc, ha marxat de casa per anar-se'n a treballar a la costa. Li queda, però, el record d'una medalla que aquesta havia guanyat de jove en una competició. No vol que la tractin com una nena i decideix preparar-se per aconseguir estar a l'alçada de la seva mare. Després de molts esforços i entrebancs, aconsegueix el seu objectiu, però també veu la realitat des d'una altra òptica. Ha madurat i comprèn que hi ha coses més importants que una competició; decideix regalar la medalla que ha guanyat a la nova companya del seu pare i quedar-se amb la de la seva mare, que és la que realment representa un símbol per a ella.

Estructura

El llibre està estructurat en deu capítols curts amb il·lustracions que ajuden a fer-los encara més amens. El llibre comença *in media res*, però els capítols expliquen de manera cronològica l'experiència de la Meritxell per aconseguir la desitjada medalla. El narrador, des del seu punt de vista omniscient, es va endinsant cada cop més en el món interior de la protagonista i aconsegueix que, a mida que avanci la lectura, augmenti l'emoció per conèixer el desenllaç de la història, que serà inesperat i tancat.

Tema

La desmitificació del triomf, del sentiment de competitivitat, de l'èxit per l'èxit és el tema principal que emmarca la història de la Meritxell. Per tal d'aconseguir transmetre aquesta idea al lector, Andreu Sotorra destaca l'esforç i la constància de la protagonista per aconseguir el seu objectiu: guanyar una medalla. Aquests valors i actituds són necessaris per a poder practicar l'atletisme, esport que forma part de la vida de la noia. Amb la dedicatòria del llibre a l'atleta bosniana Mirsada Buric, que corria pels carrers de Sarajevo

en plena guerra per entrenar-se i poder participar en el Jocs Olímpics de Barcelona, Andreu Sotorra estableix un paral·lelisme entre la novel·la i la realitat.

El problema sorgit arran de la separació dels pares de la noia es tracta d'una manera desdramatitzada; la protagonista es deixa ajudar pels qui l'envolten i l'estimen. La comprensió i l'amor de l'entorn familiar fan que la Meritxell pugui superar els dubtes sobre la seva personalitat i el seu lloc en el món.

La història es dibuixa en l'ambient d'un poble petit (proper a un poble mitjà) on l'escola unitària té un paper cabdal. La contraposició de la imatge de la costa on viu la mare i la imatge del poble on viu la nena no es presenta com un binomi tancat, ans al contrari, s'intercala amb referències a l'actualitat internacional, com l'entrada a la Unió Europea i les seves conseqüències en la vida quotidiana (per exemple, la necessitat de conèixer l'anglès per trobar feina).

Els altres temes que es tracten a l'obra són l'amistat, l'amor, la relació avis i néts, la importància de la família, els sentiments, l'autoestima, l'amor i l'amistat.

Personatges

La Meritxell pertany a una família, com tantes d'altres, que ha d'afrontar els problemes de cada dia, tal com podria passar als lectors. El seu pare, el germà petit i l'àvia són les persones que li donen l'estabilitat necessària en els moments de dubte i l'ajuden en tot allò que poden. L'arribada de la monitora d'esports, companya sentimental del pare, fa que la jove atleta reflexioni sobre les seves relacions familiars i que, finalment, decideixi afrontar la nova situació: parla amb el seu pare i dóna un vot de confiança a la seva nova companya.

A la Meritxell li agrada l'atletisme i té un únic somni: competir i guanyar una medalla, però sap que per a aconseguir-ho li caldrà esforçar-se molt i entrenar-se durament durant moltes hores. Malgrat tot, aconsegueix el permís del seu pare per entrenar-se: ho podrà fer sempre que no se'n ressentin els estudis i pugui tenir cura del seu germà petit. Per demostrar del que és capaç haurà de compaginar l'esforç físic de l'entrenament i el moral del raonament amb els adults, amb l'angoixa i la incertesa de la nova situació familiar, provocada pel buit que ha deixat la mare en marxar de casa. De mica en mica, la noia anirà adoptant actituds i prenent decisions que l'ajudaran a créixer fins que, al final, comprèn el veritable sentit de les seves actuacions i decideix quedar-se només amb la medalla de la seva mare.

Suggeriments didàctics

- 1. L'autor.** El contacte entre els nois i les noies i l'autor sempre és una experiència enriquidora per a ambdues parts. Saber quina és la trajectòria literària de l'Andreu Sotorra, què l'ha motivat a escriure sobre una noia d'onze anys, per què va escriure l'obra al refugi de Duesaigües o conèixer per què ha escollit aquest final i no un altre, són qüestions que solament ell pot respondre. D'altra banda, saber què opinen els lectors de la protagonista, quins dubtes ha generat la història o quina impressió general tenen els nois i noies de la novel·la ajuda l'autor a saber quins són els interessos dels lectors del jovent.
- 2. L'entrevista.** A més de preparar el contingut de la trobada amb l'autor i tenir cura de tots els detalls de la seva visita al centre, es pot preparar el guió d'una entrevista a la protagonista de la novel·la, una vegada ha estat guanyadora de la cursa comarcal. Se li fan preguntes tant sobre aspectes personals com esportius, sempre tenint en compte la història real de la Meritxell, i se n'elaboren detalladament les respostes. Mirar en una revista o un diari els aspectes formals del gènere de l'entrevista periodística. Ara,

solament resta convidar l'Andreu Sotorra al centre i sorprendre'l amb una entrevista al personatge principal de la seva novel·la.

3. **Escenificació.** *La medalla* és una novel·la realista que narra les reflexions íntimes de la protagonista. No hi ha diàlegs. Se'n poden crear en estil directe entre els personatges, a partir de les il·lustracions que acompanyen la novel·la. S'han de tenir en compte els signes de puntuació i l'adequació del discurs a la situació comunicativa. Després, es pot preparar l'escenificació de les diferents situacions.
4. **Diari personal.** A molts nois i noies el fet d'escriure els seus pensaments i vivències els ajuda a reflexionar sobre si mateixos i les altres persones. El llibre pot ser un bon estímul per encetar un diari personal. Ajudats del professorat de plàstica, poden decorar el seu diari a partir d'una llibreta. Poden folrar-la, pintar-la, fer un collage de fotos, etc.
5. **Pares i fills.** Les relacions entre la Meritxell i el seu pare no sempre són fàcils. La lectura d'alguns fragments pot servir perquè els nois i noies expliquin les seves relacions amb altres persones (per exemple, a la pàgina 78).
6. **Debat.** Debate a classe els avantatges i els inconvenients de viure en un medi urbà o un medi rural.
7. **Cançons.** En grups de dos o tres han de inventar la lletra de l'himne que imaginàriament haurien de cantar per animar el seu equip esportiu de l'escola. Resultaria encara més divertit si també hi hagués música. Això dependrà de les habilitats de l'alumnat. Després es pot triar la millor i deixar-la com a himne del grup.
8. **Medalla.** Fer un joc per a millorar les relacions dels companys i companyes de classe. Per sorteig, cada alumne ha de donar una medalla a un company o companya de l'aula. El motiu sempre ha de ser positiu (a la persona més generosa, a la més divertida, a la més treballadora, a la que fa millor lletra, a la més puntual...) i ha d'estar escrit en una cartolina en forma de medalla. Si els nois i noies són creatius, poden decorar la cartolina perquè sembli més important. Tot l'alumnat ha de tenir una medalla que en destaquí algun valor.
9. **Jocs Olímpics de Pequín.** Amb motiu dels Jocs Olímpics del 2008, l'alumnat pot explicar les seves vivències sobre aquest esdeveniment. Els nois i noies podrien explicar si van veure la cerimònia d'inauguració, si saben on és Pequín. Seria un bon moment per explicar de manera molt senzilla la situació que viu aquest país.
10. **Jocs Paralímpics.** La novel·la parla d'una noia amb totes les capacitats per poder guanyar una medalla. El repte encara és més gran si la persona que hi aspira té una discapacitat física, mental o sensorial. Els nois i noies haurien d'informar-se de les característiques d'aquests jocs i comparar-los amb els olímpics. Després, haurien de buscar informació al seu centre educatiu si algun company o companya amb discapacitat practica un esport.

➤ **Kor de Parallamps**

Edat de lectura

El relat *Kor de Parallamps* atraurà l'interès de lectors i lectores a partir de dotze anys. La narració realista fa que alguns nois i noies s'identifiquin amb el personatge de la Yung i això els serveixi per reflexionar sobre molts temes que sovint queden ocults per vergonya o per por de ser diferent o incomprès. A partir del to entranyable emprat per l'autor, es

poden tractar temes presents en la societat actual com l'adopció, la pobresa al tercer món, el treball de les ONG, etc. També és en aquesta edat quan els joves comencen a despertar a la sexualitat i als sentiments amorosos, que ocupen un espai molt important en la seva vida.

Argument

Yung, una nena xinesa d'onze anys adoptada de petita, explica les seves vivències i els seus sentiments adolescents, que aniran madurant a mida que les experiències es vagin succeint. Cada una de les històries anirà creant el teixit de la seva personalitat adulta. La noia s'enamorarà del seu germà, perquè hi veurà la imatge de l'ídol, l'*okupa* rebel que es veurà amb cor d'emprendre una aventura solidaria i treballar en una ONG a l'Àfrica. Els esdeveniments demostraran a la protagonista que a la vida poden sorgir entrebancs, però que el més important és saber-los enfrontar i superar-los, malgrat que fer-ho sigui dolorós.

Estructura

El llibre està estructurat en quatre capítols. En el primer, força més llarg que els altres, se'ns presenta en primera persona el món que envolta la protagonista: família, amics, entorn, i així podem conèixer quins són els seus sentiments envers el Marc, el seu germà *okupa*. El següent capítol planteja l'accident que patirà el Marc, que farà madurar emocionalment la Yung perquè, per primer cop, haurà de sentir la por a la mort i a la pèrdua d'un ésser estimat. El capítol tres explica tot el procés d'incertesa que viu la Yung per l'evolució de l'estat del Marc. En el darrer, han passat una mica més de tres mesos i trobem una nena que s'ha transformat i ha madurat molt més ràpid del que li correspon; accepta amb resignació una realitat que no li agrada, però el final ens demostra que els sentiments i el passat dominaran el seu futur.

Temes

El tema transversal és l'amor que sent la Yung, una nena d'onze anys, pel seu germanastre de vint-i-quatre. Però aquest serà només el fil conductor que ens portarà a altres temes que aconseguiran donar a la novel·la un to transcendent: l'adopció, la descoberta d'altres models de societat, el coneixement de les malalties, especialment les del tercer món com la lepra i la sida, l'amor amb tot el que això suposa: desengany, depressió i maduresa en acceptar la realitat, el coneixement de moviments socials que lluiten de manera alternativa com els *okupes*... I també es tracta la situació dels avis a les residències i la seva relació amb els néts.

Personatges

La Yung és una nena xinesa d'onze anys, a l'inici de l'adolescència, que no para de fer-se preguntes més enllà dels típics interrogants de la seva edat. Explicarà els seus orígens donant una visió detallada del procés de la seva adopció. També farà un mapa clar de la seva situació familiar, formada per uns pares adoptius, un germà gran i una àvia que és en una residència i que ha perdut la memòria.

El Marc és el germà de 24 anys, fill del pare adoptiu de la Yung i d'una mare que no va conèixer mai perquè va morir quan ell va néixer. És metge i les seves idees poc convencionals i solidaries el converteixen en un heroi als ulls de la Yung.

El altres personatges com els pares, la Rebeca, el Sekou o l'àvia malalta, ens ajuden a construir el món realista en què es mou i creix la protagonista.

Suggeriments didàctics

- 1. Carta d'amor.** Demanar als nois i noies que escriguin una carta d'amor adreçada a la persona que els agradi (pot ser inventada). Al principi els pot fer una mica de vergonya, però podem canalitzar-ho dient que és una bona manera de valorar si veritablement els seus sentiments són autèntics. No hauran de dir de qui es tracta, però sí, les qualitats que han fet que s'hi fixessin. També podrien exposar els motius pels quals creuen que podrien ser una bona parella en un futur (afeccions, inquietuds, idees, esports...).
- 2. Arbre genealògic.** Fer el mapa genealògic des dels besavis fins a l'actualitat. És molt important que es digui la procedència de cada uns dels membres de la família i comprovar, per exemple, que tenen orígens molt llunyans.
També podrien entrevistar, si és el cas, algun membre de la seva família que hagi retornat després d'haver emigrat. Poden preguntar-li quines van ser les seves primeres impressions al canviar de continent, de país o de regió. Després seria interessant exposar els arbres genealògics i fer un debat sobre els resultats de les entrevistes.
- 3. Pancarta.** Fer un cartell amb cartolina on consti un eslògan que demani aturar l'enderrocament, per motius purament especulatiu, de l'edifici de la seva escola o institut. La pancarta és pot fer en grups de dos o tres alumnes a criteri del professorat i és valorarà l'originalitat de la frase.
- 4. Cites.** Llegir i entendre cada un dels fragments que hi ha al inici de cada capítol. Després, buscar o inventar quatre fragments que signifiquin el mateix.
- 5. Poemes i cançons.** Cada alumne ha de buscar un poema o una cançó que simbolitzi el sentiment que té la Yung cap al Marc.
- 6. El futur.** En aquesta edat els nois i noies estan plens de dubtes. Els podem plantejar la possibilitat de fer un itinerari fins arribar a l'ofici que voldrien tenir quan fossin grans. Haurien de dir quins passos creuen que han de seguir. El professorat després ha de comentar a cada un si té clar el camí a seguir o no.
- 7. Admiració.** Escriure la biografia de la persona que més admiren. Han justificar-ho, raonar els motius pels quals creuen que aquella persona es digna d'admiració. Pot ser un familiar, un amic, un personatge famós, etc.
- 8. Localització ambiental.** Dibuixar un mapa alçat d'una gran ciutat, des de la muntanya mirant al mar. Es pot prendre com a model una fotografia aèria o, en tot cas, reproduir-lo sobre el terreny si s'és en una urbs de les característiques com la que es defineixen a la novel·la. Es pot consultar el *Google earth*.
- 9. Moviment okupa.** Buscar informació sobre aquests grups: les seves motivacions, els seus arguments per ocupar edificis... Si és possible, fer una entrevista amb algun grup que tingui una casa *okupada* per conèixer de primera mà les seves intencions.
- 10. Orfenats xinesos.** Buscar informació sobre aquesta situació per la qual passen molts infants, tant a la Xina com a d'altres països. Establir quines són les funcions dels orfenats.
- 11. Renoms.** A partir del motiu *Kor de Parallamps* que la protagonista de la novel·la s'inventa per anomenar el seu germà gran, buscar altres renoms i fer-ne una relació lligada amb gent coneguda del barri o de la comunitat de veïns.
- 12. Metges i metgesses.** Buscar informació sobre els estudis de medicina, les principals especialitats de la professió, el paper de Metges sense Fronteres... Organitzar una visita a un centre hospitalari i alguns dels seus llocs més importants.

4. QUÈ HA ESCRIT?

Narrativa breu

- *No s'invita particularment i set contes noctàmbuls*. Reus: Centre de Lectura, 1979.
- *Carboni 14*. Reus: El Mèdol, 1985.
- *Pell de llangardaix*. Tarragona: La Gent del Llamp, 1988.
- *Servei de protocol*. Barcelona: Llibres de l'Índex, 1992.
- *Alabatxixau!* Barcelona: Baula – Luis Vives, 1993.
- *Nyatiti: la filla del clan*. Barcelona: La Magrana, 1993.
- *Kor de Parallamps*. Barcelona: Edebé, 2003.

Novel·la

- *A l'ombra de la Salòquia*. Barcelona: Grup Promotor, 1981.
- *Ofici de conteste*. Barcelona: Laia, 1993.
- *On para, ara?* Reus: Centre de Lectura, 1983.
- *Els patafis d'un patagó*. Barcelona: La Gaia Ciència, 1984.
- *L'assassí viu a Bellvitge*. Barcelona: Empúries, 1987.
- *Griot i Alda*. Barcelona: Pòrtic – La Galera, 1989.
- *El tren de la llet*. Barcelona: Edi-Liber, 1992.
- *On és Berna, Ilse?* Barcelona: Pòrtic – La Galera, 1992.
- *El coronel de la cala Gestell*. Barcelona: Grup Promotor, 1993.
- *El club dels caps rapats*. Barcelona: Columna, 1993.
- *La medalla*. Barcelona: Cruïlla, 1993.
- *Allò que Atlanta s'endugué*. Barcelona: Empúries, 1993.
- *El violinista de secà*. Barcelona: La Galera, 1993.
- *La primera foto*. Barcelona: La Galera, 1994.
- *Lez dentz del Quel*. Barcelona: Barcanova, 1994.
- *La filla del ral·li*. Barcelona: Columna – La Galera, 1995.
- *Bessons, gatons i polissons*. Barcelona: Cruïlla, 1996.
- *Geganter i contrabandista*. Barcelona: Columna, 1996.
- *Castell de nines*. Barcelona: Columna, 1998.
- *Carezza en W*. [En línia] 1999. <<http://www.andreusotorra.com/carezza/online.html>> [Consulta: 27 novembre 2008]
- *Llàgrimes de rovell*. [En línia] 2000 <<http://www.andreusotorra.com/llagrimessrovell/drago.html>> [Consulta: 27 novembre 2008]
- *Els silencis de la Boca de la Mina*. Barcelona: Cruïlla, 2007.

Publicacions col·lectives

- «Les cabanes». A: *Quaranta i quaranta*. Barcelona: La Galera, 1979.
- «I me'n vaig fer, de carter». A: *Col·lecció de Premis Literaris*. Cassà de la Selva: Colla Excursionista Cassanenca, 1979.
- «Tres grans de llavor d'estiraboli». A: *2a Mostra de Narrativa*. Reus: Centre de Lectura, 1980.
- «Cavall i genet». A: *3a Mostra de Narrativa*. Reus: Centre de Lectura, 1981.
- «Dues postals de mitjanit amb franqueig concertat». A: *4a Mostra de Narrativa*. Reus: Centre de Lectura, 1982.
- «Amb l'empremta de les pues glaçades». A: *Col·lecció de Premis Literaris*. Cassà de la Selva: Colla Excursionista Cassanenca, 1983.
- «Tres zoocontes». A: *5a Mostra de Narrativa*. Reus: Centre de Lectura, 1983.
- «En fila índia». A: *Les columnes de Reus Diari*. Reus, 1987.
- «Polaroid». A: *Estimats pares*. Barcelona: Planeta, 1996.
- «El ferrocarril blanc». A: *La vall dels Nabius*. Alzira: Bromera, 1997.
- «El pilar del lleó». A: *Castells, castellers i altres contes*. Barcelona: Folch – Genius & Co, 1997.
- «El Joanet de Prades». A: *40 anys d'històries*. Barcelona: La Galera, 2003.
- «Optotip olímpic». A: *Premis 2006 Centre Comarcal Lleidatà*. Barcelona: La Busca, 2006.

Guions de ficció difosos

- *El senyor Vallmoll i la seva perspicaç detectiva*. Ràdio Reus – Cadena Ser, 1985-1987. [150 capítols]

Obres d'altri traduïdes per l'autor

- COMA, Xavier. *Diccionari de la novel·la negra nord-americana*. Barcelona: Edicions 62, 1985. (Seleccions de la Cua de Palla; 50) [original en castellà]
- BRIEL, Dick. *El misteri de la planta Tako*. Barcelona: Joventut, 1990. (Àlbums Professor Palmera) [original en francès]

5. PREMIS LITERARIS

- Premi Puig i Ferrer de narració curta, 1977: *Molt més enllà del filferro empuat*.
- Premi Festes Pompeu Fabra de Cantonigròs-Cavall Fort de contes, 1977: *Les cabanes*.
- Premi Festes Pompeu Fabra de Cantonigròs-Cavall Fort de contes, 1979: *Sergi Riutort. Cases noves 19. Ciutat*.
- Premi La Colla de narració breu, 1978: *I me'n vaig fer, de carter*.

- Premi Recull-Francesc Puig i Llena de narració, 1979: *No s'hi invita particularment i set contes noctàmbuls*.
- Premi La Colla de narració breu, 1979: *Amb l'empremta de les pues glaçades*.
- Premi Rafael Comenge de narrativa breu, 1979: recull de narracions.
- Premi Riba Escorxada de narrativa breu, 1979: recull de narracions.
- Premi de l'Alcúdia de Carlet de narrativa breu, 1980: *Cavall i genet*.
- Premi Joaquim Ruyra de narrativa juvenil, 1982: *Ofici de conteste*.
- Premi Joan Santamaria de narrativa, 1983: *On para, ara?*
- Premi La Gent del Llamp de narració breu, 1983: *Pell de llangardaix*.
- Premi Vila de Torredembarra de narració breu, 1983.
- Premi Ciutat d'Olot - Caixa de Girona, 1984: *Matar l'aranya*.
- Premi Fundació d'Amics de les Arts i les Lletres de Sabadell, 1984: *Noli-me-tangere*.
- Premi Ciutat d'Olot-Marià Vayreda de narrativa, 1985: *Carboni 14*.
- Premi Salvador Espriu de narrativa, 1988.
- Premi Ediliber de novel·la breu, 1992: *El tren de la llet*.
- Premi Lola Anglada de contes breus, 1992: *Nyatiti: la filla del clan*.
- Premi El Vaixell de Vapor de narrativa, 1992: *La medalla*.
- Premi Ciutat de Mollerussa de novel·la breu, 1997: *Castell de nines*.
- Premi Edebé de literatura infantil i juvenil, 2003: *Kor de Parallamps*.
- Premi Mediterrània d'Inca, 2006. Menció d'Honor del Jurat: *El màrqueting de la Berlinesa*.
- Premi Trajectòria, 2007. Consell Català Llibre per a Infants i Jove: conjunt de la seva obra de crítica literària.
- Premi Guida Alzina de conte breu, 2008: *La Duchess of Hamilton*.